

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ în domeniul geodeziei)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre cu privire la modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ în domeniul geodeziei).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Proiectul hotărârii este elaborat în temeiul prevederilor articolelor art. 8 lit. b), art. 8 ¹ lit. b), art. 10 alin. (1) și art. 15 alin. (4) din Legea 778/2001 cu privire la geodezie, cartografie și geoinformatică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, Nr. 29-31, art. 160), cu modificările ulterioare și prevederile art.10 și art. 35 din Legea 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, Nr. 326-333 art. 624), cu modificările ulterioare Totodată, proiectul este elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care reglementează procedura de inițiere, consultare publică, elaborare, avizare și aprobare a actelor normative ale Guvernului.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative Cadrul normativ existent în domeniul geodeziei și evidenței lucrărilor topogeodezice prezintă mai multe curențe sistematice care afectează coerența juridică, aplicabilitatea normelor și capacitatea statului de a gestiona eficient patrimoniul geodezic și procesele de înregistrare a lucrărilor topogeodezice. În prezent, Hotărârea Guvernului nr. 29/1994 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la protecția punctelor geodezice pe teritoriul Republicii Moldova, conține prevederi care fac trimitere la instituții reorganizate sau care nu mai există în structura administrativă actuală, ceea ce generează dificultăți în aplicarea practică a reglementărilor și în stabilirea clară a responsabilităților autorităților competente. Totodată, această hotărâre nu reglementează distinct regimul juridic al punctelor geodezice istorice incluse în Arcul Geodezic Struve – obiect înscris patrimoniul mondial UNESCO – ceea ce limitează capacitatea Republicii Moldova de a accesa fonduri dedicate conservării patrimoniului și de a-și îndeplini obligațiile internaționale. În același timp, Hotărârea Guvernului nr. 229/2023 cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului informațional geografic de stat „Registrul de stat al lucrărilor topografo-geodezice” și Hotărârea Guvernului nr. 118/2025 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modalitatea de ținere a Registrului de stat al lucrărilor topografo-geodezice, inclusiv mecanismul de înregistrare și eliberare a informației din Registru, care instituie cadrul conceptual și procedural pentru Registrul de stat al lucrărilor topogeodezice, conțin termeni tehnici care nu mai reflectă terminologia standardizată utilizată în legislația națională, fiind necesară armonizarea acestora pentru a asigura uniformitate conceptuală și juridică. Lipsa unui limbaj normativ unificat generează confuzii în aplicarea procedurilor de înregistrare și eliberare a informației din Registru, ceea ce afectează predictibilitatea și eficiența administrării lucrărilor topogeodezice. De asemenea, în cadrul Hotărârii Guvernului nr. 118/2025 se constată absența unor mecanisme procedurale clare referitoare la termenele de înregistrare a materialelor prezentate, responsabilitatea autorităților publice locale de nivelul întâi în calitate de registratori, precum și lipsa unui cadru expres care să permită intervenția autorității centrale în caz de neînregistrare sau refuz nemotivat. Aceste lacune afectează funcționalitatea Registrului și

crează riscuri de blocaj procedural care pot împiedica implementarea la nivel național a sistemului informațional.

Prin urmare, intervenția legislativă este impusă de:

- necesitatea actualizării terminologiei și instituțiilor prevăzute în HG nr. 29/1994;
- necesitatea introducerii unui mecanism de protecție distinct pentru punctele geodezice istorice ale Arcului Geodezic Struve;
- necesitatea armonizării terminologice și procedurale în Hotărârea Guvernului nr. 229/2023 și Hotărârea Guvernului nr. 118/2025;
- necesitatea asigurării unei aplicări coerente și unitare a cadrului normativ privind Registrul de stat al lucrărilor topogeodezice.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul are ca obiectiv modernizarea cadrului normativ în domeniul geodeziei prin actualizarea Hotărârii Guvernului nr. 29/1994, în vederea corelării terminologiei cu structura instituțională actuală și introducerii unui regim juridic distinct pentru protecția punctelor Arcului Geodezic Struve. În acest sens, se recunosc punctele Rudi și Geamăna drept obiecte de patrimoniu național și internațional, se stabilesc reglementări clare privind protecția viitoarelor puncte ce ar putea fi identificate, iar atribuțiile de control și implementare se concentrează în sarcina Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru.

Totodată, proiectul prevede armonizarea terminologică a Hotărârii Guvernului nr. 229/2023 și a Hotărârii Guvernului nr. 118/2025, prin substituirea termenului „topografo-geodezice” cu „topogeodezice” în întregul cuprins al actelor, precum și completarea anexei Hotărârii Guvernului nr. 118/2025 cu noi prevederi procedurale privind termenele de înregistrare a lucrărilor, drepturile furnizorilor și obligațiile registratorilor locali, inclusiv introducerea posibilității de sesizare a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică în cazul constatării neregulilor.

Prin aceste modificări, proiectul urmărește consolidarea responsabilităților instituționale, clarificarea procedurilor administrative și asigurarea protecției patrimoniului geodezic în conformitate cu angajamentele internaționale ale Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu este aplicabil.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului va avea un impact direct asupra instituțiilor publice cu atribuții în domeniul geodeziei și evidenței lucrărilor topogeodezice, prin modernizarea cadrului normativ și clarificarea responsabilităților. Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 29/1994 va consolida rolul Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru ca autoritate competentă în protecția punctelor geodezice și va crea un mecanism de coordonare interinstituțională. Prin completările la Hotărârea Guvernului nr. 118/2025, autoritățile locale vor fi obligate să respecte termene procedurale stricte privind înregistrarea lucrărilor topogeodezice și să asigure o evidență unitară în Registrul de stat, sub supravegherea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică. Totodată, ajustările terminologice la Hotărârea Guvernului nr. 229/2023 și nr. 118/2025 vor elimina neconcordanțele existente, facilitând implementarea sistemului informațional și reducând riscul de interpretare eronată a normelor. Aceste măsuri vor îmbunătăți eficiența administrativă, vor asigura aplicarea uniformă a legislației și vor consolida capacitatea statului de a proteja patrimoniul geodezic în conformitate cu angajamentele internaționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Pentru anul 2025, în scopul menținerii punctelor Arcului Geodezic Struve pe teritoriul Republicii Moldova, a fost alocată suma de 50 000,00 lei din bugetul de stat. Această alocare financiară este destinată implementării măsurilor de conservare, monitorizare și întreținere a

punctelor geodezice istorice, în conformitate cu statutul acestora de bunuri de patrimoniu național și internațional, înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO. Fondurile vor acoperi activități precum inspectarea periodică, reparația semnelor geodezice, întreținerea elementelor de protecție și instalarea plăcilor informative, precum și acțiuni minime de supraveghere realizate în colaborare cu autoritățile locale.

Această investiție este justificată prin importanța Arcului Geodezic Struve pentru domeniile geodeziei, cartografiei, cercetării științifice și turismului și contribuie la consolidarea imaginii Republicii Moldova la nivel internațional. Resursele alocate sunt suficiente pentru activitățile de bază prevăzute pentru anul 2025, iar pentru extinderea ulterioară a programelor de valorificare și promovare cultural-științifică vor fi identificate surse suplimentare, inclusiv externe.

Actualizările operate la Hotărârea Guvernului nr. 229/2023 și Hotărârea Guvernului nr. 118/2025 vizează exclusiv armonizarea terminologică și clarificarea procedurilor de evidență și înregistrare a lucrărilor topogeodezice, fără a implica cheltuieli bugetare suplimentare. Implementarea acestora se va realiza cu utilizarea resurselor instituționale existente, în limitele bugetelor aprobate.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Modificările propuse vor genera un impact pozitiv asupra sectorului privat prin crearea unui cadru normativ clar, previzibil și unificat pentru desfășurarea activităților topogeodezice. Clarificarea procedurilor de înregistrare și avizare, precum și termenelor de soluționare a solicitărilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 118/2025, va contribui la reducerea incertitudinilor pentru operatorii economici care prestează servicii în domeniul geodeziei și cartografiei.

Reglementarea distinctă a punctelor Arcului Geodezic Struve și introducerea unui mecanism de coordonare vor crea oportunități pentru sectorul privat în domenii conexe, precum turismul, servicii de ghidaj, elaborarea de materiale cartografice și dezvoltarea de soluții digitale tematice. Promovarea patrimoniului geodezic și integrarea acestuia în circuite turistice și educaționale poate conduce la atragerea de investiții și dezvoltarea de parteneriate public-private, generând beneficii economice pe termen mediu și lung.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Nu este aplicabil

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Proiectul de hotărâre este compatibil cu acquis-ul Uniunii Europene și respectă cadrul normativ relevant în domeniul infrastructurii de date spațiale, protecției patrimoniului cultural și accesului la informațiile din sectorul public. Modificările propuse sunt aliniate cu prevederile Directivei 2007/2/CE (INSPIRE), care stabilește cerințele privind organizarea și interoperabilitatea infrastructurilor naționale de date spațiale în statele membre ale Uniunii Europene, precum și cu Directivele privind protejarea patrimoniului cultural imobil înscris în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO. De asemenea, proiectul respectă principiile stabilite prin Directiva (UE) 2019/1024 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, promovând transparența și utilizarea eficientă a datelor geospațiale.

Proiectul nu contravine niciunei directive sau reglementări europene în vigoare; dimpotrivă, contribuie la armonizarea cadrului normativ național cu standardele europene și sprijină procesul de integrare a Republicii Moldova în spațiul european al datelor geospațiale și al protecției patrimoniului cultural.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Prezentul proiect este supus avizării și consultării publice, conform art. 20 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind publicat pe site-ul web oficial al Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru www.agcc.gov.md, la compartimentul: Transparența decizională/Proiecte de acte normative și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md. Totodată AGCC, conform prevederilor Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 a publicat Anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului pentru modificarea unor acte normative: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-modificarea-unor-acte-normative-si-anume-hotararea-guvernului-nr291994-si-hotararea-guvernului-nr-1182025/15333.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul va fi supus expertizei anticorupție, conform art. 36 din Legea 100/2017. Proiectul va fi supus expertizei juridice, conform art. 37 din Legea 100/2017.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Nu este aplicabil
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru asigurarea implementării eficiente a prevederilor proiectului actului normativ, este necesară întreprinderea unui set de măsuri coordonate care vizează adaptarea cadrului normativ secundar și organizatoric la noile reglementări. În primul rând, se impune ajustarea actelor normative, inclusiv a regulamentelor tehnice, pentru a le corela cu modificările propuse în domeniul geodeziei, cartografiei și geoinformaticii. În același timp, este necesară instituirea unor mecanisme clare de monitorizare și control, prin stabilirea atribuțiilor specifice pentru autoritățile administrației publice centrale și locale, astfel încât să fie asigurată protecția corespunzătoare a punctelor geodezice, în special a celor ce compun Arcul Geodezic Struve. De asemenea, vor fi organizate activități de informare și instruire pentru specialiști și autorități, astfel încât aceștia să fie familiarizați cu noile prevederi legale, atribuțiile care le revin și obligațiile de conformare. Punerea în aplicare a acestor măsuri presupune și asigurarea resurselor financiare necesare, inclusiv valorificarea alocărilor bugetare aprobate pentru anul 2025 în vederea menținerii punctelor din Arcul Geodezic Struve și a susținerii activităților de conservare și valorificare.

Director general

Ivan DANII